

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра бухгалтерського обліку і аудиту

Допущено до захисту

Завідувач кафедри

Д.е.н., проф. Лоханова Н.О.

(підпис)

“ ___ ” _____ 20__ р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня бакалавр
зі спеціальності 6.030509 «Облік і аудит»
за освітньою програмою «Облік і аудит»

на тему: «Облік, контроль та аналіз розрахунків з оплати праці
(на прикладі ТОВ «Аркадія Плаза»)»

Виконавець:

студент ЦЗФН, 1 гр.

Белінський Сергій Миколайович

(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

Науковий керівник:

к.е.н., доцент

(науковий ступінь, вчене звання)

Подвальна Наталія Едуардівна

(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

Одеса 2019

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ОБЛІКУ РОЗРАХУНКІВ З ОПЛАТИ ПРАЦІ	6
1.1. Економічна сутність, види, форми та системи оплати праці	6
1.2. Облік нарахування та виплати заробітної плати та напрями його удосконалення.....	11
1.3. Облік резерву на виплату відпусток	18
РОЗДІЛ 2 ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ОБЛІКУ ТА КОНТРОЛЮ РОЗРАХУНКІВ З ОПЛАТИ ПРАЦІ НА ТОВ «АРКАДІЯ ПЛАЗА»	24
2.1. Організація оплати праці на підприємстві та його облікова політика.....	24
2.2. Особливості обліку розрахунків з оплати праці на підприємстві та напрями його удосконалення	29
2.3. Організаційно-методичні засади контролю розрахунків з оплати праці та напрями його удосконалення.....	34
РОЗДІЛ 3 АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ТРУДОВИХ РЕСУРСІВ І КОШТІВ НА ОПЛАТУ ПРАЦІ НА ТОВ «АРКАДІЯ ПЛАЗА»	43
3.1. Аналіз забезпеченості підприємства трудовими ресурсами.....	43
3.2. Аналіз ефективності використання трудових ресурсів підприємства.....	45
3.3. Аналіз ефективності використання коштів на оплату праці.....	49
ВИСНОВКИ	54
Список використаних джерел	60
Додатки	67

ВСТУП

Актуальність теми. Заробітна плата – це одна з найскладніших економічних категорій. У сучасному товарному виробництві заробітна плата розглядається, як елемент ринку праці і виступає як ціна товару – робочої сили. Заробітна плата перебуває в центрі уваги різних заінтересованих сторін – найманих працівників, власників, пенсійного фонду, податкових органів, профспілок, державних структур. Для держави заробітна плата є об'єктом державного регулювання, з одного боку, а з іншого – об'єктом оподаткування.

Підприємства у своїй господарській діяльності не можуть обійтися без залучення найманих працівників. Доволі часто найману працю використовують і фізособи-підприємці. У такій ситуації надзвичайно важливо правильно нарахувати і виплатити заробітну плату працівникам з дотриманням усіх законодавчо встановлених гарантій в оплаті праці.

Питання організації заробітної плати і формування її економічно обґрунтованого рівня становлять основу соціально-трудових відносин у суспільстві, бо включають нагальні інтереси всіх учасників трудового процесу. В період глобалізації економіки, ускладнення умов господарської діяльності, посилення конкуренції в усіх сферах господарської діяльності підвищується актуальність питань щодо необхідності удосконалення методологічних засад обліку та контролю праці та її оплати.

Важливим моментом є матеріальне стимулювання працівників перш за все, забезпечення тісного зв'язку оплати праці з його конкретними результатами. Це вимагає, у свою чергу, застосування прогресивних систем і форм оплати, які дозволяли б враховувати індивідуальні особливості кожного члена колективу в його трудовій діяльності. У сучасних умовах виникає необхідність запровадження гнучких форм та систем оплати праці, зокрема використання контрактних та безтарифних систем.

Питанням обліку оплати праці та шляхів його вдосконалення присвячено праці вітчизняних і зарубіжних науковців: Ф. Бутинця, Л. Герасимчука, О. Кантаєва,

О. Покатаєва, Г. Кошулинської, Н. Потриваєва, І. Савченко та інших. Багато уваги науковцями приділяється пошуку оптимальних форм оплати праці, а отже і нових підходів до управління працею, що знайшло своє відображення в дослідженнях В. Адамчука, В. Балкіна, Б. Генкіна, А. Жукова, М. Мельнова, В. Некрасова, Н. Олімських, Г. Слезінгер та інших.

Однак, незважаючи на наявні здобутки в розробленні цієї теми постійні зміни вимог економіки та діючого законодавства вимагають нових підходів до покращення організації обліку, аналізу, зовнішнього та внутрішнього контролю розрахунків з оплати праці на підприємствах різних сфер діяльності.

Мета дослідження полягає у вивченні теоретичних та практичних аспектів обліку, контролю і аналізу розрахунків з оплати праці та розробка шляхів їх вдосконалення на обраному підприємстві.

Для досягнення мети дослідження були поставлені такі завдання:

- розкрити економічну сутність, функції, види, форми та системи оплати праці;
- визначити нормативно-правове забезпечення кадрового обліку і розрахунків з оплати праці;
- розкрити організаційно-методологічні засади обліку та контролю розрахунків з оплати праці;
- визначити порядок та вимоги щодо нарахування резерву відпусток;
- розкрити особливості обліку розрахунків з оплати праці на обраному підприємстві та визначити шляхи його удосконалення;
- охарактеризувати методологічні підходи щодо проведення зовнішнього та внутрішнього контролю розрахунків з оплати праці на підприємстві;
- визначити шляхи вдосконалення системи внутрішнього контролю розрахунків з оплати праці на підприємстві;
- провести аналіз ефективності використання трудових ресурсів та коштів на їх оплату праці.

Об'єктом дослідження виступають процеси розрахунків з оплати праці та формування й використання фонду оплати праці на підприємстві.

Предметом дослідження є організація обліку, контроль та аналіз розрахунків з оплати праці на обраному підприємстві.

Методи дослідження. Під час написання роботи методологічною основою були обрані наукові методи, що спираються на вимоги об'єктивного і всебічного аналізу обліку заробітної плати підприємства та загальнообов'язкового державного соціального страхування. При проведенні дослідження для вирішення поставлених завдань були використані загальнонаукові методи і прийоми дослідження: монографічний, економіко-статистичний, графічний, балансовий, табличний та методи емпіричного дослідження: спостереження, порівняння, опис, узагальнення, аналогія. При аналізі діяльності підприємства використовувались специфічні способи та прийоми фінансового і економічного аналізу.

Інформаційна база дослідження. Під час написання випускної роботи були використані наукові праці зарубіжних і вітчизняних фахівців із питань організації, обліку, і контролю та аналізу розрахунків з оплати праці, основні нормативні акти, регулюючі цю сферу та практичні матеріали ТОВ «Аркадія Плаза».

ВИСНОВКИ

Законодавство про оплату праці ґрунтується на: Конституції України; КЗпП; Законі про оплату праці; Законі про колективні договори; інших законодавчих актах. Оплата праці також регулюється на основі системи угод, що укладаються відповідно до законів на таких рівнях (ст. 14 Закону про оплату праці): національному (генеральна угода); галузевому (галузева (міжгалузева) угода); територіальному (територіальна угода); локальному (колективний договір).

Починаючи з 01.01.2017 року мінімальний посадовий оклад (тарифна ставка) працівника не може бути нижчий прожиткового мінімуму, встановленого для працездатних осіб на 1 січня календарного року.

Відповідно до статті 95 Кодексу законів про працю України мінімальна заробітна плата – це встановлений законом мінімальний розмір оплати праці за виконану працівником місячну (годинну) норму праці.

Витрати на оплату праці один з основних елементів витрат операційної діяльності підприємства до якого включаються: заробітна плата за окладами і тарифами; премії та заохочення; матеріальна допомога; компенсаційні виплати; оплата відпусток; оплата іншого невідпрацьованого часу; інші витрати на оплату праці.

Методологічні основи ведення обліку розрахунків за виплатами працівникам та складання на його основі звітності ґрунтується на принципах, які передбачені у наступних законодавчих актах: Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», Податковий кодекс України, ПСБО 26 «Виплати працівникам», ПСБО 16 «Витрати».

Автори наукових публікацій звертають увагу на можливість одночасного застосування для групування інформації в обліку кількох аналітичних ознак, що дозволить розширити аналітичність такої інформації і дасть змогу використовувати її у різних процесах щодо нарахування заробітної плати, узагальнення її у розрізі видів оплат, структурних підрозділів, категорій персоналу, показників звітності з праці тощо.

Для цього пропонується збільшення кількості існуючих субрахунків до рахунку 66 «Розрахунки за виплатами працівникам». Базовим підприємством для аналізу діючої практики обліку обрано Товариство з обмеженою відповідальністю «Аркадія Плаза». Основний вид діяльності по КВЭД - готелі і місця проживання, інша діяльність в галузі спорту, ресторани і послуги з доставки продуктів харчування.

Предметом і метою діяльності ТОВ «Аркадія Плаза» є отримання прибутку з надання послуг в галузі готельно-ресторанної справи. Гостям Комплексу «Аркадія Плаза» пропонуються 24 комфортабельні номери, послуги ресторану-бару, фітнес-центра. У спортивному комплексі є прекрасний відкритий басейн, два чудових ґрунтових тенісних корта з освітленням класу люкс, і тренажерний зал. Кількість штатних працівників підприємства відповідно до штатного розпису складає 30 осіб. У відповідності з характером виконуваних функцій персонал поділяється за категоріями відноситься до таких структурних підрозділів:

- адміністрація: директор, директор з маркетингу, менеджер з персоналу, консультант з ефективності підприємництва;
- бухгалтерія: головний бухгалтер, бухгалтер;
- відділ готельного господарства: головний адміністратор, адміністратор, старша покоївка, покоївка (3 особи), перукар-модельєр, косметик, оператор пральних машин (2 особи);
- фітнес-центр: головний адміністратор, адміністратор, прибиральник службових приміщень;
- ресторан-бар: головний адміністратор, адміністратор, бармен, касир торговельного залу, офіціант;
- адміністративно-господарський відділ: начальник відділу, програміст, техник-електрик, садівник, двірник, інженер-енергетик, слюсар-сантехнік.

У товаристві запроваджена погодинна оплата праці. Посадові оклади, кількість штатних працівників, загальний фонд оплати праці на місяць, посади працівників і їх розподіл за структурними підрозділами передбачено штатним розкладом, який затверджується директором підприємства. Так, наприклад,

місячний фонд оплати праці у березні 2019 року склав 234950,00 гривень. Штатний розпис переглядається в обов'язковому порядку з початку року при затвердженні облікової політики на поточний рік і по мірі необхідності, коли вносяться зміни до складу персоналу товариства.

Слід зазначити, що у товаристві немає колективного договору. На наш погляд є доцільним розробити та затвердити колективний договір. Так у колективному договорі товариства необхідно встановити форми і системи оплати праці, норми праці, розцінки, тарифні сітки, схеми посадових окладів, умови запровадження та розміри надбавок, доплат, премій, винагород та інших заохочувальних, компенсаційних і гарантійних виплат відповідно до вимог Закону про оплату праці.

У товаристві здійснюються розрахунки з працівниками за відпрацьований час згідно встановлених окладів та оплата відпустки, компенсації за невикористану відпустку. Розрахунок з оплати праці проводиться у розрахункових відомостях вручну. Аналітичний облік розрахунків з персоналом ведеться за кожним працівником, видами виплат та утримань. Зазначимо, що облік товариства з розрахунків автоматизується і переводиться на роботу в програмі «1С». У програмі розрахунок заробітної плати а також податків на зарплату працівників буде здійснюватись автоматично за допомогою документа «Нарахування зарплати працівникам». Автоматизація облікового, аналітичного й контрольного процесу, яка дозволяє зменшити кількість помилок при обробці інформації, скоротити час на здійснення облікових, аналітичних та контрольних процедур, зменшити кількість ручних операцій.

Мета внутрішнього контролю затрат праці та стану розрахунків з її оплати полягає у встановленні достовірності облікових і звітних даних стосовно нормування, документування, нарахування, утримання й розрахунків з оплати праці.

Об'єктами внутрішнього контролю за розрахунками з оплати праці є стан роботи з кадрами, використання фонду робочого часу та дотримання штатної й трудової дисципліни підприємства, стан бухгалтерського обліку та звітності за операціями з нарахування та виплати заробітної плати. В організаційній структурі підприємства передбачена посада внутрішнього аудитора та менеджера з персоналу.

Вважаємо доцільним посилення поточного контролю за рухом кадрового персоналу, процесами нарахування та виплати заробітної плати. Налагоджена система контролю виплат працівникам на підприємстві забезпечить оперативне формування інформації для впровадження заходів на економію витрат на оплату праці через створення ефективних механізмів стимулювання, активізації трудових ресурсів, можливість доводити рівень оплати праці до реальної вартості робочої сили у напрямку загальної соціальної політики держави. Результати контролю організації обліку праці та її оплати на підприємстві за його етапами наведено у роботі на стор.44.

Під час проведення аналізу ефективності використання трудових ресурсів та коштів на оплату праці було встановлено, що на аналізованому підприємстві ТОВ «Аркадія Плаза» у 2018 році порівняно з 2017 роком відбулось зменшення персоналу працюючих на 3 особи. Дані зміни відбулись за рахунок зменшення робітників на 2 особи та зменшення кількості спеціалістів та керівників на 1 особу. У свою чергу під час розрахунку відносного відхилення по категорії “робітники” було виявлено, що при даному обсязі реалізації чисельність робітників повинна була складати 28 осіб, тобто відбулась економія чисельності робітників у розмірі 8 осіб.

Аналіз використання робочого часу показав, що за аналізований період на підприємстві відбулось зменшення фонду робочого часу на 6803,8 тис. людино-годин за рахунок зменшення середньоспискової чисельності робітників на 4464,0 тис. людино-годин та за рахунок зменшення тривалості робочого дня на 2820,0 тис. людино-годин. Але за рахунок збільшення кількості днів відпрацьованих одним робітником фонд робочого часу збільшився на 480,2 тис. людино-годин.

Таким чином, за умов доведення тривалості робочого дня до рівня 2017 року підприємство має змогу збільшити фонд робочого часу на 2820,0 тис. людино-годин.

Аналіз продуктивності праці довів, що середньорічний виробіток одного працюючого, збільшився на 51,9 тис. грн. в першу чергу за рахунок збільшення середньогодинного виробітку одного робітника на 58,9 тис. грн. та за рахунок

збільшення числа днів відпрацьованих одним робітником на 1,44 тис. грн., але за рахунок зменшення тривалості робочого дня він зменшився на 8,44 тис. грн.

Крім того слід відзначити, що середньоспискова чисельність робітників за аналізований період не змінювалась і таким чином не вплинула на зміну середньорічного виробітку одного працюючого.

За звітний період на підприємстві відбулось збільшення обсягу реалізованих послуг на 1156,5 тис. грн. Дані зміни відбулись за рахунок збільшення середньогодинного виробітку одного робітника на 1766,8 тис. грн. та збільшення числа днів відпрацьованих одним робітником на 43,1 тис. грн. Але за рахунок зменшення середньоспискової чисельності робітників відбулось зменшення обсягу реалізованих послуг на 400,4 тис. грн. та за рахунок зменшення тривалості робочого дня обсяг реалізованих послуг зменшився на 253,0 тис. грн.

Таким чином, ми можемо зробити висновок, що на даний час підприємство має можливість збільшити обсяг реалізованих послуг на 253,0 тис. грн. за умов доведення тривалості робочого дня до рівня попереднього року.

Фонд оплати праці всього персоналу підприємства збільшився на 338,9 тис. грн. за рахунок збільшення фонду оплати праці робітників на 286,0 тис. грн. та спеціалістів та керівників на 52,9 тис. грн. Відносне відхилення по фонду оплати праці робітників показало відносну економію фонду оплати праці у розмірі 23,3 тис. грн.

Відносне відхилення по фонду оплати праці робітників показало економію у розмірі 23,3 тис. грн. яка виникла у сумі 191,4 тис.грн. за рахунок збільшення середнього виробітку робітників, але за рахунок збільшення середньої заробітної плати відбулись перевитрати фонду оплати праці робітників у сумі 167,2 тис. грн.

По фонду оплати праці спеціалістів та керівників відбулось збільшення у розмірі 52,9 тис. грн. за рахунок збільшення середньої заробітної плати на 81,41 тис. грн., але за рахунок зменшення чисельності персоналу фонд оплати праці зменшився на 28,49 тис. грн. 435,99 тис. грн.

Аналіз співвідношення продуктивності праці та середньої заробітної плати всього персоналу показав, що на ТОВ «Аркадія Плаза» темпи росту продуктивності праці випереджають темпи росту середньої заробітної плати на 0,019. При цьому коефіцієнт зміни витрат по заробітній платі на одиницю продукції складає 0,981, що привело до економії коштів на оплату праці у розмірі 28,81 тис. грн.

Після проведення аналізу фонду оплати праці на ТОВ «Аркадія Плаза», ми можемо зробити висновок, що на підприємстві ефективно використовується фонд оплати праці, оскільки темпи зростання продуктивності праці випереджають темпи зростання середньої заробітної платні, що приводить до економії засобів по фонду оплати праці і зниженню собівартості виробленої продукції.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Аверкина М.Ф., Гриценюк О.І. Особливості автоматизації обліку праці та заробітної плати. Причорноморські економічні студії. Випуск 29. 2018. С. 112 – 117.
2. Автоматизовані системи управління. Управління персоналом (HRM). – URL: <http://galaktika.ua/blog/upravlinnya-personalom-hrm.html?lang=uk>.
3. Арап Г.В., Пахомова І.Г. Шляхи вдосконалення аудиту оплати праці. Вісник Дніпропетровського університету. Серія «Економіка». 2010. Вип. 4 (2). С. 149-155.
4. Багрій К.Л. Деякі особливості аналізу ефективності використання трудових ресурсів. Облік, аналіз, аудит. 2017. Випуск І-ІІ. С. 344 – 350.
5. Білуха М. Т. Курс аудиту. К.: Вища школа, 1999. 312 с.
6. Бойко О. О., Ксьоншка А.В., Перемишленікова Ю. І. Трудові ресурси підприємства: сутність, структура та їх вплив на діяльність підприємства. Бібліотечний вісник. 2015. С. 14-19.
7. Бондаренко Л. М. Семенова Н. В. Внутрішньогосподарський контроль розрахунків з оплати праці. Вісник ОНУ імені І.І. Мечникова. 2017. Т.22. Вип. 4. С. 118 -123.
8. Брезицька К. Ф. Аналіз сучасних систем оплати праці в зарубіжних країнах. Управління розвитком. 2011. № 8(105). С. 30-31.
9. Бутинець Ф.Ф. Організація бухгалтерського обліку: підручник для студентів спеціальності 7.050106 «Облік і аудит» вищих навчальних закладів. 4-е вид., доп. і перероб. Житомир: ПП «Рута». 2005. 430 с.
10. Васильчак С. В., Жидяк О. Р., Полянчич Т. М. Теоретичні основи формування оплати праці на підприємстві. Наук. вісн. НЛТУ України. 2011. Вип. 21.12. С. 152–157.
11. Венжега Д.І. Особливості організації внутрішнього контролю в управлінні витратами підприємства. Інноваційна економіка. 2012. №10 [36]. URL: http://archive.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/inek/2012_10/295.pdf. (дата звернення: 04.04.2019).

12. Воськало Н.М., Воськало В.І. Теоретичні та методологічні основи розрахунків за виплатами працівникам. Східна Європа. Економіка, бізнес та управління. 2018. Випуск 2. С. 239 – 244.
13. Гамова О. В., Козачок І. А., Федоренко Т. В. Внутрішній контроль заробітної плати на підприємстві. Інвестиції: практика та досвід. 2017. № 2. С. 31 -38.
14. Григоревська О. О., Христос І. В. Шляхи удосконалення організації бухгалтерського обліку розрахунків з оплати праці на підприємстві. Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Економіка» : науковий журнал. 2016. № 1(29). С. 146–149.
15. Гусарова О. С. Аналіз ефективності використання трудових ресурсів на підприємстві. Управління розвитком. 2013. №17. С. 124-127.
16. Гуцаленко Л. В., Коцупатрий М. М., Марчук У. О. Внутрішньогосподарський контроль: навч. посіб. К.: «Центр учбової літератури», 2014. 496 с.
17. Демченко М.М. Контроль виплат працівникам підприємства. «Молодий вчений». 2016. № 3 (30). С.70-74.
18. Дідченко О. І. Економічна оцінка використання трудових ресурсів. Запоріжжя : ЗДІА, 2014. 192 с.
19. Дорош Н. І. Внутрішній контроль та аудит в управлінні ризиками на підприємстві. Вісник Львівської комерційної академії. Серія: Економічна. 2014. Вип. 44. С. 148-152.
20. Дубовська О. В. Теоретичні засади заробітної плати як соціально- економічної категорії. Вісник ДДФА. Економічні науки. 2014. № 2. С. 23-32.
21. Гетьман О.О. Економіка підприємства : Навч. посіб. / Гетьман О.О., Шаповал В.М. – [2-ге видання]. – К. : Центр учбової літератури, 2010. – 488 с
22. Закон України «Про оплату праці» від 24.03.1995 р. № 108/95-ВР. (зі змінами та доповненнями) URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/>. (дата звернення: 05.04.2019).
23. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 № 996-XIV. (зі змінами та доповненнями) URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/996-14>. (дата звернення: 06.04.2019).

24. Жаворонок А.В., Колеснікова Н.І. Сутність трудових ресурсів та аналіз їх використання. «Молодий вчений». 2017. № 6. С. 427 – 430.
25. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: наказ Міністерства фінансів України від 30.11.1999 № 291. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99>. (дата звернення: 06.04.2019).
26. Кадацька А., Пономаренко О. Удосконалення обліку оплати праці в сучасних умовах URL: http://www.rusnauka.com/34_NIEK_2012/Economics/74744.doc.htm.
27. Кантаєва О.В. Шляхи удосконалення обліку оплати праці / О.В. Кантаєва, Л.С. Герасимчук // Молодіжний науковий вісник УАБС НБУ. – 2012. – № 2. – С. 186.
28. Ковтун Т. В. Система внутрішнього контролю як невід'ємний елемент операційної системи підприємства. URL: <http://www.nbu.gov.ua>. (дата звернення: 01.04.2019).
29. Кодекс законів про працю України від 10.12.1971 № 322-VIII. (зі змінами та доповненнями) URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/322-08>. (дата звернення: 01.04.2019).
30. Кодекс України про адміністративні правопорушення (статті 1-212-20) від 07.12.1984 № 8073-X // URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/80731-10/conv/page>
31. Колот А.М., Грішнова О.О., Герасименко О.О. Економіка праці та соціально-трудові відносини : підручник / за наук. ред. д-ра екон. наук, проф. А.М. Колота. К.: КНЕУ. 2009. 711 с.
32. Кононова О.Є. Організація бухгалтерського обліку: Навч. посібник. Дніпро: ДВНЗ ПДАБА. Вена.: Premier Publishing s.r.o. Vienna, 2018. 102 с.
33. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 № 2341-III // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2341-14/page5>
34. Крутова А. Облік праці та її оплати в інформаційній системі підприємства торгівлі / А. Крутова, О. Нестеренко // Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. Сер.: Бухгалтерський облік, контроль і аналіз. 2015. Вип. 2. С. 174–187. – URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ptmbo_2015_2_16.

35. Лучко М. Р., Зорій Н. М., Хорунжак Н. М. Контроль у державному секторі економіки: навч. посіб. Терноп. нац. екон. ун-т. Тернопіль : ТНЕУ. 2015. – 285 с.
36. Максимець Ю.В. Заробітна плата як визначальний чинник мотивації праці в ринковій економіці. Науковий вісник НЛТУ України. 2008. Вип. 18.10. С. 224–229.
37. Мардус Н. Ю. Методичні підходи до обліку, аудиту та аналізу праці і заробітної плати на підприємстві. Вісник ЖНАЕУ. 2016. № 1 (54), т. 2. С. 230–236.
38. Мельник Т.Г. Облік, аналіз та аудит праці і її оплати: авт. дис. ... канд. екон. наук: 08.06.04. Київ 2005. 18 с.
39. Методичні рекомендації щодо оплати праці працівників малих підприємств, затверджено Наказом Міністерства праці та соціальної політики України від 13.08.2004 №186 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0186203-04>. (дата звернення: 07.04.2019).
40. Михайленко Ю.О. Організація обліку і контролю розрахунків за заробітною платою. Молодий вчений. 2017. № 2(42). С. 287–293.
41. Миронова Ю.Ю., Панасенко В.А. Проблеми організації обліку розрахунків з оплати праці на підприємстві. Економіка і регіон. ПолтНТУ. 2016. № 1 (56). С. 121 – 126
42. Мочерний С. В. Економічна теорія: Посібник. - К.: Видавничий центр «Академія». 2003. 84 с.
43. Овсюк Н.В. Сутність та особливості понять "оплата праці" та "заробітна плата" визначених в нормативно-правовій базі України. Вісник Хмельницького національного університету. "Економічні науки". 2014. № 3. С. 27 - 31.
44. Овсюк Н.В. Документальне забезпечення контролю витрат на оплату праці. 0. ВІСНИК КНТЕУ. 2014. № 5 с. 23 -33.
45. Небава М. І., Адлер О. О., Лесько О. Й. Економіка та організація діяльності підприємства. В.: ВНТУ, 2011. 317 с.
46. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: наказ Міністерства фінансів України від 09.12.2011 № 1591. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1557-11>. (дата звернення: 08.04.2019).

47. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI. (зі змінами та доповненнями) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17> (дата звернення: 08.04.2019).
48. Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку: Наказ Міністерства фінансів України 24.05.1995 р. № 88. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0168-95>. (дата звернення: 08.04.2019).
49. Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань: Наказ Міністерства фінансів України від 02.09.2014 № 879. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1365-14>. (дата звернення: 08.04.2019).
50. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати»: Наказ Міністерства фінансів України № 318 від 31.12.1999р. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00>. (дата звернення: 08.04.2019).
51. Покатаєва О.В., Кошулинська Г.О. Шляхи вдосконалення системи оплати праці на підприємстві Держава та регіони. Науково-виробничий журнал. Серія: Економіка та підприємництво. 2014. №3. С. 139-141.
52. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України: Закон України від 06.12.2016 № 1774-VIII. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1774-19>. (дата звернення: 08.04.2019).
53. Про затвердження порядку обчислення середньої заробітної плати: Постанова Кабінету Міністрів України від 08.02.1995 № 100. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/100-95>. (дата звернення: 08.04.2019).
54. Про затвердження типових форм первинної облікової документації зі статистики праці: Наказ Державного комітету статистики України від 5 грудня 2008 року № 489. URL: https://minfin.com.ua/taxes/-/news/nnakderjkomstat_489/nnakderjkomstat (дата звернення: 09.04.2019).
55. П(С)БО 26 «Виплати працівникам» Наказ Міністерства фінансів України № 601 від 28 жовтня 2003 року. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1025-03>. (дата звернення: 09.04.2019).

56. Птіцина Л.А. Застосування методів аналізу ефективності використання трудових ресурсів у системі управлінського обліку промислового підприємства. Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво. 2014 р. № 3 (78). С. 95-98.
57. Редзюк Т.Ю., Дем'яненко С.С. Особливості контролю розрахунків з оплати праці. Миколаївський національний університет імені В.О. Сухомлинського. 2015. Випуск 4. С. 1027 – 1031.
58. Рожелюк В. Організація документообігу як основного інструмента забезпечення функціонування ефективної системи комунікації на переробному підприємстві / В. Рожелюк, П. Денчук // Сталий розвиток економіки. 2014. № 2. С. 114–121. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/sre_2014_2_18.
59. Саух І. В. Методика перевірки операцій з оплати праці та пов'язаних з нею розрахунків / І. В. Саух // Вісник ЖДТУ. 2012. № 2 (20). С. 428–433 URL: <http://pbo.ztu.edu.ua/article/download/44244/40595>
60. Семенов А.Г., Складанна К.І. Підходи до удосконалення організації і оплати праці на підприємствах. Сучасні проблеми модернізації та структурних трансформацій економіки України і регіонів : тези доп. учасників Міжнар. наук.-практ. конф. Запоріжжя : КПУ. 2015. С. 358–360.
61. Смержанюк Т. П., Шрам Т. В., Труш В. Є. Внутрішній контроль в процесі управління виробництвом. Київ: Кондор, 2009. 275 с.
62. Старченко Н.М. Удосконалення методики обліку виплат працівникам. Економічні науки. Серія «Облік і фінанси». 2012 Випуск 9(33). С. 71-76.
63. Старченко Н. М. Методичні положення проведення контролю виплат працівникам у бюджетних установах . Фінанси, облік і аудит. 2013. Вип. 1. С. 299-306.
64. Суліменко Л.А. Киян А.В. Вітер С.А. Облік і аналіз розрахунків з оплати праці. Бухгалтерський облік, аналіз і аудит. 2018. Випуск 18. С. 395 – 404.
65. Сьомченко В.В., Засипко К.О. Заробітна плата як соціально-економічна категорія. Вісник Запорізького національного університету. 2016. № 1. С. 121 – 127.

66. Терьохін С. В., І. А. Шеховцова. Види та засоби аналізу ефективності використання трудових ресурсів підприємством. Сучасні проблеми економіки та підприємництва. 2014. Вип. 13. С. 269-273.
67. Трудовий кодекс України від 10.12.1971 № 322-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08/stru>. (дата звернення: 10.04.2019).
68. Усач Б.Ф. Контроль і ревізія: підруч. К. : Знання, 2007. 263 с.
69. Шахно А. Ю., Лашкун Г.А., Голобородько Б.Ю. Основні напрямки підвищення ефективності праці трудових ресурсів підприємства Економічний аналіз: зб. наук. праць. Тернопільський національний економічний університет : Видавничо-поліграфічний центр Тернопільського національного економічного університету «Економічна думка». 2014. Том 15. № 3. С. 237-245.
70. Шульга Н.В. Облік і аудит розрахунків з оплати праці та аналіз ефективності використання трудових ресурсів: автореф. дис. ... канд. екон. наук: 08.00.09. К. 2008. 18 с.
71. Щирська О. В. Необхідність внутрішньогосподарського контролю оплати праці в процесі стабілізації економіки України. Науковий вісник Національної академії статистики, обліку та аудиту. 2016. № 3. С. 65 – 70.
72. Щирба І. М. Сутність облікової політики щодо витрат на оплату праці та факторів впливу на її формування URL: www.nbu.gov.ua/portal/Soc.../41.pdf.
73. Яременко Л. М. Концептуальні засади оплати праці в умовах ринкової економіки. URL: http://www.nbu.gov.ua/old_jm/Soc_Gum/Evu/. (дата звернення: 10.04.2019).
74. Ясько К.В., Арехова М.М. Облік і контроль розрахунків з оплати праці на підприємстві. Молодий вчений. 2017. № 11 (51). С. 1358 – 1361.
75. Odunayo Henry Adewale The concept of internal control system: theoretical aspect. URL: <http://www.zurnalai.vu.lt/files/journals/37/articles/890/public/142-152.pdf> .(дата звернення: 10.04.2019).